

	Předmluva	11
1	Didaktika zemědělských předmětů jako vědní obor a studijní disciplína ve studiu učitelství	13
1.1	Didaktika zemědělských předmětů v nové koncepci dalšího rozvoje československé výchovně vzdělávací soustavy	15
1.2	Teoretická východiska didaktiky zemědělských předmětů	16
1.2.1	Systémový přístup ve výchově a vzdělávání	17
1.2.2	Vědní systém zemědělských disciplín	18
1.2.3	Didaktický systém zemědělských předmětů	19
1.2.4	Výuka zemědělských předmětů jako systém	20
1.3	Vymezení předmětu, struktury a úkolů didaktiky zemědělských předmětů	20
1.4	Vztah didaktiky zemědělských předmětů k jiným vědním disciplínám	24
1.4.1	Vztah didaktiky zemědělských předmětů k pedagogice a k obecné didaktice	24
1.4.2	Vztah didaktiky zemědělských předmětů k ostatním společenským vědám	26
1.4.3	Vztah didaktiky zemědělských předmětů k zemědělským vědám	27
1.5	Vědeckovýzkumná činnost v oblasti didaktiky zemědělských předmětů	28
1.5.1	Zásady vědeckovýzkumné činnosti	28
1.5.2	Plánování výzkumu	29
1.5.3	Metody výzkumu	30
1.6	Shrnutí	36
1.7	Otázky a úkoly	37
2	Společenskoekonomická determinace rozvoje didaktiky zemědělských předmětů	38
2.1	Stručný přehled vývoje zemědělského vzdělávání v našich zemích	38
2.2	Historickovývojové pojetí didaktiky zemědělských předmětů	40
2.2.1	K rozvoji oborových didaktik v zahraničí	42
2.2.2	Aplikační a integrační pojetí didaktiky zemědělských předmětů	43
2.3	Kritická analýza prakticismu v pojetí didaktiky zemědělských předmětů	44
2.4	Terminologie v současném pojetí didaktiky zemědělských předmětů	45
2.5	Shrnutí	47
2.6	Otázky a úkoly	47
3	Pojetí učebních a studijních oborů na středních školách	48
3.1	Pojetí učebních a studijních oborů na středních odborných učilištích zemědělských	50
3.1.1	Zemědělská dělnická povolání	50
3.1.2	Soustava učebních a studijních oborů na středních odborných učilištích zemědělských	52
3.1.3	Mezipředmětové vztahy	53

3.2	Pojetí studijních oborů na středních zemědělských školách	55
3.2.1	Soustava studijních oborů	55
3.2.2	Charakteristika obsahu vzdělání	56
3.2.3	Profil absolventa	57
3.3	Pojetí a zaměření studijního oboru zemědělství na gymnáziích	58
3.3.1	Cíle a úkoly vyučování odborným předmětům	58
3.3.2	Charakteristika obsahu zemědělských předmětů	59
3.3.3	Profil absolventa studijního oboru zemědělství	60
3.4	Shrnutí	61
3.5	Otázky a úkoly	61
4	Výchovně vzdělávací cíle a úkoly zemědělského vzdělávání	62
4.1	Vývoj cílů zemědělského vzdělávání	62
4.2	Strukturalizace výchovně vzdělávacích cílů	63
4.3	Stanovení výchovně vzdělávacích cílů výuky	65
4.3.1	Výchovně vzdělávací cíle a didaktická analýza učiva	65
4.3.2	Cílové zeměření v činnosti učitele a žáků ve výuce	69
	Funkce cíle v řídicí činnosti učitele	69
	Funkce cíle v učební činnosti žáků	70
4.4	Cíle a hodnocení výsledků výchovně vzdělávacího procesu	70
4.5	Některé teorie z oblasti výchovně vzdělávacích cílů	71
4.6	Shrnutí	74
4.7	Otázky a úkoly	74
5	Obsah a struktura výchovy a vzdělávání v zemědělských předmětech	75
5.1	Modernizace obsahu výchovy a vzdělávání	75
5.2	Základní teoretické otázky obsahu a struktury vzdělávání	77
5.3	Obsah, rozsah a struktura učiva v zemědělských předmětech	78
5.3.1	Transformace vědního systému v didaktický systém zemědělských předmětů	78
5.3.2	Dokumentace učiva zemědělských předmětů	79
	Učební plány učebních a studijních oborů	79
	Učební osnovy	84
	Učebnice a učební texty	86
5.4	Didaktická analýza obsahu učiva	87
5.5	Výběr učiva a jeho struktura	89
5.6	Mezipředmětové vztahy a souvislosti výuky	91
5.7	Spojení obsahu zemědělských předmětů se zemědělskou a společenskou praxí	93
5.8	Výchova žáků k vědeckému světovému názoru	94
5.9	Výchova žáků k zemědělsko-technologickému a ekonomickému myšlení	98
5.10	Právní výchova	99
5.11	Shrnutí	100
5.12	Otázky a úkoly	101
6	Didaktické zásady a metody ve výuce zemědělským předmětům	102
6.1	Didaktické zásady ve výuce zemědělským předmětům	102
6.2	Vyučovací metody v zemědělských předmětech	106
6.2.1	Metody slovního projevu (verbální)	107
6.2.2	Metody názorné	109
6.2.3	Metody pracovní	111
6.2.4	Metody aktivizační	112
6.2.5	Metody prověřování a hodnocení žáků	119
6.2.6	Činitelé ovlivňující volbu vyučovacích metod	119

6.3	Shrnutí	120
6.4	Otázky a úkoly	120
7	Organizační formy výuky zemědělským předmětům	121
7.1	Vyučovací hodina	121
7.2	Praktické vyučování	123
7.2.1	Odborný výcvik	123
7.2.2	Odborná praxe	124
7.2.3	Cvičení	124
7.2.4	Učební praxe	125
7.3	Exkurze	125
7.4	Konzultace ve studiu při zaměstnání	126
7.5	Samostatná práce žáků	127
7.6	Skupinové vyučování	128
7.7	Formy plánování výchovně vzdělávací práce	128
7.8	Shrnutí	129
7.9	Otázky a úkoly	129
8	Materiálně technické prostředky ve výuce zemědělským předmětům	131
8.1	Učební pomůcky ve výuce	132
8.1.1	Funkčnost učebních pomůcek	133
8.1.2	Učební pomůcky v procesu řízení výuky	135
8.2	Didaktická technika ve výuce	137
8.2.1	Didaktická technika v laboratořích	139
8.2.2	Didaktická technika v procesu řízení výuky	139
8.3	Materiální prostředky v metodické práci učitele	140
8.4	Materiální prostředky v samostatné práci žáků	141
8.5	Zajišťování učebních pomůcek a didaktické techniky pro výuku zemědělským předmětům	141
8.6	Bezpečnostní a hygienická hlediska ve výuce zemědělským předmětům	142
8.7	Shrnutí	144
8.8	Otázky a úkoly	145
9	Zařízení a vybavení středních škol	146
9.1	Odborné učebny a laboratoře	146
9.2	Školní knihovny a informační střediska	152
9.3	Zařízení středních škol pro praktické vyučování	154
9.3.1	Školní hospodářství	154
	Zařízení pro praktické vyučování a zájmovou činnost žáků	157
9.3.2	Školní závody	159
9.3.3	Školní dílny	160
9.4	Botanická zahrada a arboretum	161
9.5	Shrnutí	165
9.6	Otázky a úkoly	165
10	Řízení výchovně vzdělávacího procesu v zemědělských předmětech	166
10.1	Základy vědeckého řízení výchovně vzdělávacího procesu	166
10.2	Podmínky účinného řízení učebních činností žáků	169
10.3	Principy řídicí činnosti učitele	170
10.4	Plánovací (projekční) činnost učitele	171
10.5	Operativní řídicí činnost učitele	172
10.6	Diagnostická činnost učitele	172

10.7	Projektování modelu řízení výuky	173
	Projektování modelu výchovy a vzdělávání zemědělského odborného pracovníka	174
10.8	Shrnutí	175
10.9	Otázky a úkoly	176
11	Osobnostní činitele ve výchovně vzdělávacím procesu zemědělských předmětů	177
11.1	Osobnost učitele zemědělských předmětů	177
11.1.1	Funkce učitele	178
11.1.2	Vytváření didaktických dovedností	178
11.1.3	Specifické požadavky na učitele	179
	Profesní kvalifikace učitele zemědělských předmětů	180
11.1.4	Plánovací a řídicí činnost učitele	181
11.1.5	Pedagogická diagnóza — základ analýzy výsledků výchovně vzdělávací práce učitele	183
11.1.6	Hospitace ve výuce	184
11.1.7	Angažovaná činnost učitele — základ jeho společenského postavení	186
11.1.8	Způsoby dalšího zvyšování kvalifikace učitele	186
11.2	Osobnost žáka ve výuce zemědělských předmětů	188
11.2.1	Aktivita žáka ve výuce	189
11.2.2	Sebevýchova a sebevzdělávání žáka	190
11.2.3	Zájmová činnost žáků	191
11.3	Shrnutí	192
11.4	Otázky a úkoly	192
12	Perspektivy výuky zemědělským předmětům	193
12.1	Perspektivy obsahu zemědělských předmětů	193
	Transformace vědeckého poznání do obsahu učiva	195
12.2	Předpoklady rozvoje řízení procesuíální stránky výuky	197
12.3	Vývojové tendence rozvoje materiálně technické základny výchovně vzdělávacího procesu	199
12.4	Shrnutí	202
12.5	Otázky a úkoly	203
	Literatura	205
	Rejstřík	209